

Päiväys

3.6.2025

Diaarinumero

1286/03.04.04.04.20/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös vesilain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

3.6.2025

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä **10.6.2025**

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 3.6.2025 nro 685/2025, valitus vesitalousasiassa, alusten kiinnityslaiturin pysyttäminen Pöykkäänlahden edustalla Saimaan Yövedellä, Mikkeli.

Luvan hakija

Kiinteistö Oy Katajamäentie 32–34

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **3.6.2025 – 10.7.2025**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **10.7.2025**.

03.06.2025

Dnro 1286/03.04.04.04.20/2023

Asia

Valitus vesitalousasiassa

Valittaja ja luvan hakija Kiinteistö Oy Katajamäentie 32–34**Päätös, josta valitetaan**

Itä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2023 nro 75/2023

Aluehallintovirasto on hylännyt Kiinteistö Oy Katajamäentie 32–34:n hakemuksen, joka on koskenut alusten kiinnityslaiturin pysyttämistä kiinteistön Einola 491-549-2-30 edustalla Pöykkäänlahdessa Saimaan Yövedellä Mikkelin kaupungin Ristiinan taajamassa.

Aluehallintoviraston päätöksen perustelut

Laituri toimii neljän yksityisessä käytössä olevan aluksen kiinnityslaiturina. Laiturin tarkoituksena on myös mahdollistaa laivojen ylläpitoon ja huoltamiseen liittyviä toimenpiteitä kuten jätevesien tyhjentäminen. Laiturin ulottuvuus vesialueelle on noin 43 m ja siinä säilytettävien alusten pituus vaihtelee 17–27 m. Aluksia säilytetään laiturissa ympärivuotisesti, pois lukien niiden liikennöintiajat.

Hankealue sijoittuu voimassa olevan oikeusvaikutteisen Kyläalueiden yleiskaavan (26.5.2021) mukaisen maa- ja metsätalousvaltaisen (M-1) alueen edustalle. Kaavamääräyksen mukaan alueen rakennusoikeus on siirretty kaava-alueen AP, AT, AM, RA ja RM alueille. Toimenpidealueen molemmiin puolin sijaitsevat rantakiinteistöt ovat pääasiassa loma-asuntoaluetta (RA) ja erillispientalojen aluetta (AP). Yleiskaava on maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n mukaisesti ohjeena ryhdyttäessä toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi ja viranomaisen on niistä päättäessään katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista. Laivalaituri, sijaitessaan pääasiassa loma- ja erillispientalovaltaisella ranta-alueella on alueen muusta käyttötarkoituksesta poikkeava. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan kaavoittajan tarkoitus ei ole ollut varata aluetta laivalaiturille pientalovaltaisella ranta-alueella. Näin ollen hakemuksen kaltaisten laitureiden rakentaminen edellyttäisi yleiskaavamuutosta.

Koska kyseessä on jo osittain toteutettu hanke, aluehallintovirasto on lupaviranomaisena tutkinut, onko vesialueelle rakennetulle olemassa olevalle rakennelmalle ollut mahdollista myöntää vesilain mukainen lupa jälkikäteen. Rakenteiden pysyttämisen arvioinnissa on käytetty samoja luvan myöntämisen edellytyksehtoja, kuin jos hanketta ei olisi vielä toteutettu.

Laituri on rakennettu hakijan omistamien yksityiskäytössä olevien alusten säilyttämistä varten. Laituri on yksityinen, joten hankkeesta koituu hyötyä hakijan yksityiselle edulle. Hankealueen kiinteistö sijoittuu yleiskaavan mukaisen maa- ja metsätalousvaltaisen (M-1) alueen edustalle. Kiinteistö on käytettävissä tähän käyttötarkoitukseen myös ilman laituria, joten vesilain tarkoittama kiinteistökohtainen arvonnousu ja käyttömahdollisuuksien paraneminen on arviolta vähäinen.

Hankkeesta ei koidu vesilain tarkoittamaa hyötyä yleiselle edulle.

Pysyttämisen kohteena olevan laiturin rakentamisesta on aiheutunut rakentamisaikaisia haittoja, mutta ne ovat kuitenkin olleet tilapäisiä ja verrattain vähäisiä samentumishaittoja.

Hakija ei omista hankkeen edellyttämää vesialuetta, eikä käyttöoikeudesta ole sovittu vesialueen omistajan kanssa. Hankkeesta aiheutuvana yksityisenä menetyksenä on otettava huomioon hakijalle myönnettävän vesialueen käyttöoikeuden arvo. Hakijan omistama osuus [REDACTED] yhteisestä vesialueesta on noin 9 470 m², joten käyttöoikeuden myöntäminen laiturin ja siinä säilytettävien alusten edellyttämään noin 1 400 m² vesialueeseen lupaviranomaisen toimesta olisi mahdollista, mikäli vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetty edellytykset luvan myöntämiseksi muutoin täyttyisivät.

Laituri on suurikokoinen ja sen massiivisuutta lisäävät pengerryksen päällä kulkeva laiturille johtava tie ja pengerrykseltä lähtevä kulkusilta. Korkea laiturirakennelma ja siihen kiinnitetyt alukset näkyvät selvästi Pökkäänlahdella maisemamuutoksena. Laiturin varustukseen kuuluvat vesi- ja viemäriiliittymät, minkä vuoksi sitä ei voida pitää tavanomaisena yksityiskäyttöön tarkoitettuna laiturina. Tavanomaista suuremmat alukset ovat omiaan vähentämään ympäristön viihtyisyyttä loma- ja erillispientaloasunnoille varatulla alueella.

Aluehallintovirasto on todennut, että vesilain mukaisessa lupaharkinnassa tulee arvioitavaksi myös rakennelman käyttö, jos siitä aiheutuu häiriötä toisen kiinteistön käytölle, eikä asianomainen ole antanut tähän suostumustaan. Laiturissa säilytettävien alusten liikennöinti tapahtuu läheltä naapurikiinteistöjen rajaa ja rantaa. Tästä aiheutuu haittaa naapurissa sijaitsevien yleiskaavan mukaisten RA ja AP kiinteistöjen käytölle.

Aluetta ei ole voimassa olevassa kaavassa varattu satama-alueeksi. Laiturilla harjoitetaan kuitenkin satamatoiminnan luontoista toimintaa, kun laivojen jätevesiä tyhjennetään viemäriin jätevedenpuhdistamolle toimitettavaksi. Hankkeen soveltuvuutta tällaiseen toimintaan ei ole alueenkäyttöä koskevassa päätöksenteossa punnittu.

Laituri sijaitsee osayleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi merkityn alueen edustalla, jonka rakennusoikeus on siirretty kaava-alueen AP, AT, AM, RA ja RM alueille. Kun otetaan huomioon, mitä vesilain 3 luvun 5 §:n 1 momentissa säädetään yleiskaavan oikeusvaikutusten huomioon ottamisesta lupa-asiaa ratkaistaessa, hanke on ristiriidassa voimassa olevan yleiskaavamerkinnän kanssa ja näin vaikeuttaa yleiskaavan toteutumista maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Yleiskaavan toteutumisen vaikeutuminen voidaan ottaa huomioon arvioitaessa hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille aiheutuvia hyötyjä ja menetyksiä vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Asiassa ei ole merkitystä vesitalousluvan puuttuessa, että aluetta on jo käytetty pysyviin laituripaikkoihin. Voimassa olevan yleiskaavan toteuttamisen vaikeutumista hankealueella on näin ollen pidettävä menetyksenä yleiselle edulle.

Hanke sijaitsee Vuoksen vesienhoitoalueella Saimaan Yöveden länsiosan vesimuodostumassa. Kolmannen vesienhoidon suunnittelukauden luokittelussa vesimuodostuman ekologinen tila on hyvä. Hankkeella ei ole vaikutuksia ekologiseen tilaan eikä sen osatekijöihin.

Hanke ei vaikeuta Vuoksen vesienhoidon toimenpideohjelman vuosille 2022–2027 suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamista eikä heikennä niiden vaikuttavuutta.

Aluehallintovirasto on todennut, että hankkeesta yksityisille eduille saatava hyöty ei ole huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin. Tämän perusteella luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty ja hakemus on hylättävä.

Käsittelymaksu

Aluehallintovirasto on määrännyt asian käsittelystä perittävän käsittelymaksun suuruudeksi 6 565 euroa.

Asian käsittelystä peritään maksu aluehallintovirastojen maksuista tammi-kesäkuussa vuonna 2023 annetun valtioneuvoston asetuksen (1396/2022) mukaisesti asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. Hakemuksen vireille tuloaikana voimassa olleen aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2022 annetun valtioneuvoston asetuksen (201/2022) liitteen kohdan 3.2 taulukon mukaan laivalaituria koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 6 565 euroa.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittaja on vaatinut, että aluehallintoviraston päätös kumotaan ja hakijalle myönnetään hakemuksen mukainen oikeus alusten kiinnityslaiturin pysyttämiseen.

Lisäksi valittaja on vaatinut, että päätöksestä perittäväksi määrätty maksu on kumottava 785 euron ylittävältä osalta.

Valittaja on myös vaatinut, että hallinto-oikeus suorittaa katselmuksen Pökkäänlahden ranta-alueella erityisesti valittajan omistamalla kiinteistöllä.

Perustelut

Valituksenalaisen päätöksen perusteluissa on todettu, että aluehallintoviraston näkemyksen mukaan kaavoittajan tarkoitus ei ole ollut varata aluetta laivalaitureille pientalovaltaisella ranta-alueella. Tältä osin on otettava huomioon, että valittajan omistaman kiinteistön kaavanmukaiseksi käyttötarkoitukseksi on yleiskaavassa merkitty M-1 eli maa- ja metsätalous, joka poikkeaa päätöksessä mainitusta loma- ja pientalovaltaisuudesta. Vesialue valittajan laiturin kohdalla on kaavoitettu merkinnällä W eli vesialue ilman lisämääräyksiä. Kaavamerkintä ei estä laiturin rakentamista eikä laituri vaikeuta yleiskaavan toteuttamista. Valittajan laituri ei poikkeaa siihen kiinnitettyjen alusten määrän eikä niiden koon puolesta lähialueen laitureista.

Valittaja ei ymmärrä, mihin perustuu päätöksen perusteluissa esitetty näkemys siitä, että kiinteistö on käytettävissä tähän käyttötarkoitukseen myös ilman laituria, joten vesilain tarkoittama kiinteistökohtainen arvonnousu ja käyttömahdollisuuksien paraneminen on arviolta vähäinen. Valittaja on hankkinut kiinteistön nimenomaan laituria varten ja laiturista saatava yksityinen hyöty on huomattava. Mikäli hakija joutuisi vuokraamaan vastaavan laiturin, vuokran määrä olisi huomattava. Päätöksessä ei ole esitetty rahallista arvoa vaihtoehtoiskustannukselle. Yksityisen edun rahallista arvoa ei siten ole määritetty.

Päätöksessä ei ole mitenkään perusteltu sitä, että hankkeesta ei koidu hyötyä yleiselle edulle. Valittajan näkemyksen mukaan yleisen edun harkinnassa kyse ei ole yksioikoisesti rahallisen arvon mittaamisesta, vaan yleistä etua voivat olla myös historialliset tai esteettiset arvot.

Aineettoman hyödyn rahallinen arviointi on vaikeata, mutta vanhat laivat tuovat Saimaan alueelle juuri sellaista tunnelmaa, joka voidaan katsoa yleiseksi eduksi.

Yksityisten menetysten osalta valituksessa on todettu, että hakijan omistususuus osakaskunnan vesialueesta on niin suuri, ettei yksityistä menetystä tule. Tällekin väitetylle menetykselle päätöksessä ei ole määritetty rahallista arvoa.

Hakijan omistamalle kiinteistölle on vedetty parikymmentä vuotta sitten yhteishankkeena [REDACTED] omistajan kanssa vesi- ja paineviemäriputki. Viemäriputki on vedetty rantaan ja suljettu sulkuventtiilillä, joten se ei ole käytössä. Vuosia sitten todettiin viemäriputki tarpeettomaksi eikä siihen ole koskaan rakennettu jätevedenpumppaamoja, joka olisi välttämätön viemärin käyttämistä varten.

Laiturilla ei harjoiteta satamatoiminnan luonteista toimintaa, vaan laituri on alusten kiinnitys- ja säilytyslaituri. Hyvin tehty turvallinen laituri on välttämätön alusten omistajille.

Valittaja ei ymmärrä, mihin perustuu päätöksen perusteluissa esitetty näkemys siitä, että alukset ovat tavanomaista suurempia. Pökkäänlahdella ja koko Saimaalla on huomattava määrä erikokoisia aluksia ja veneitä. Alukset lisäävät varsinkin kesäaikaan ympäristön viihtyvyyttä eivätkä suinkaan vähennä.

Hankekiinteistön [REDACTED] ei ole rakennuksia. Päätöksen mukaan myös yleiskaavassa (AP) osoitetulla alueella sijaitsevien kiinteistöjen käytölle aiheutuu haittaa. Perustelu on outo, koska hankekiinteistön [REDACTED] omistaja ei ole tehnyt muistutusta. Laituri on keskellä hakijan kiinteistön rantaa ja laiturille voidaan tulla aiheuttamatta haittaa naapureille.

Hakijan hanke ei sanottavasti loukkaa yleistä tai yksityistä etua, minkä vuoksi lupa olisi myönnettävä jo vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella. Asiassa ei ole perusteita siirtyä vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaiseen intressivertailuun. Joka tapauksessa intressivertailun lopputulos on hakijalle positiivinen. Intressivertailu olisi tullut tehdä siten, että valittaja saa tietää perustelujen kautta sen, mikä painoarvo on kullakin hyödyllä ja menetyksellä.

Hakemuksen vireilletulo aikana voimassa on ollut aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2022 annettu valtioneuvoston asetus (201/2022). Hanke on asetuksen liitteen maksutaulukon mukainen yksityistä tarvetta varten vireille pantu asia, jonka mukaan maksu olisi tullut määrätä 785 euron suuruiseksi.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Mikkelin kaupungissa.

Itä-Suomen aluehallintovirastolta on pyydetty lausunto valituksesta. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee sekä Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle (ELY-keskus), Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle, Mikkelin kaupungille ja Mikkelin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on lausunnossaan todennut muun muassa, että ratkaisu on perustunut vesilain mukaiseen intressipunnintaan, jossa on otettu huomioon hakemuksessa sekä annetuissa lausunnoissa, muistutuksissa ja hakijan selityksessä esiin tulleet tosiseikat siten kuin ratkaisun perusteluissa on ilmaistu.

Maksuasetuksen maksutaulukon 3.2 mukainen pelkästään yksityistä tarvetta varten vireille pantu asia (laiturin rakentaminen) on tarkoitettu työmäärältään vähäisten, 1–2 henkilötyöpäivää vastaavaa työmäärää edellyttävien pienten vesitaloushankkeiden käsittelyyn. Tyypillisesti tällaisia ovat mökkirantojen laiturit ja pienet uimarannan kunnostusruoppaukset. Nyt puheena oleva laiturirakentaminen on tarkoitettu laivojen säilytykseen, ja hakemuksen käsittelyyn käytetty työmäärä on ollut 12,5 henkilötyöpäivää. Työmäärä on vastannut sitä, mitä laivalaiturin hakemusasian käsittelyyn on arvioitu maksutaulukon mukaisesti kuluneen. Koska kyseessä on laivalaituri, aluehallintovirasto on katsonut maksun olevan asetuksen mukainen.

Muilta osin aluehallintovirasto on todennut, ettei sillä ole lisättävää päätöksessä tai sen perusteluissa esitettyyn.

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualue on lausunnossaan viitannut asiassa aiemmin aluehallintovirastolle antamaansa lausuntoon ja ilmoittanut, ettei sillä ole lisättävää.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomainen on ilmoittanut, että se ei anna vastinetta.

██████████ on vastineessaan uudistanut aluehallintovirastolle antamassaan muistutuksessa esittämänsä.

██████████ on vastineessaan todennut, että aluehallintoviraston päätös on pidettävä voimassa. Rakennettu laiturikompleksi poikkeaa huomattavasti kooltaan Pökkäänlahden omakotitalo- ja pientaloalueen tavanomaisista 5–10 metriä pitkistä laitureista. Laivalaituri on rakennettu piittaamatta Pökkäänlahden maisema- ja ympäristöarvoista. Hanke loukkaa sekä yleistä että yksityistä etua.

Rannassa ja aisapaikoilla ovat vastineen laadintahetkellä 31.1.2024 seuraavat alukset: ██████████ (pituus 24,3 m), ██████████ (pituus 24,6 m), ██████████ (pituus 22,07 m) ja ██████████ (edellisiä pienempi). Kesäaikaan liikenne on melkoinen, koska satamakompleksin laitureissa vierailee myös lukuisa määrä muita Saimaan ja Vuoksen vesialueiden harrastelaivoja. Laivoja pestään ja huolletaan rannassa. Pesu- ja pilssivedet likaavat matalan lahden veden ja nimenomaan ██████████ kiinteistön ranta-alueetta. Lisäksi lomanviettäjien hälyisyys aiheuttaa häitää. Valittajan kiinteistöllä on rantaviivaa noin 100 metriä. Laajalle ulottuva satamarakennelma aiheuttaa maisemahaittaa koko kyseiselle ranta-alueelle ██████████ kiinteistölle. ██████████ tarkoituksena on rakentaa kiinteistölleen loma-asunto. Laiturirakennelma aktiivisine toimintoineen alentaa ██████████ kiinteistön arvoa ja viihtyisyyttä.

Hankkeen kohdalla Pökkäänlahden leveys on vain 180 metriä. Ristiinan yleinen uimala sijaitsee Sikosaaressa, ██████████ ja Ristiinan kirkonkylän välissä. Suuret laivat tekevät etelän suunnasta saapuessaan yleensä ison kaarroksen uimalan jälkeen ja kääntyvät sitten takaisin päin laiturin päätyaisan taakse laivajohteiden osoittamiin pilttuisiin. Siten

rantautumisreitti kulkee varsin läheltä [REDACTED] omistaman kiinteistön rantaa. Laituriin kiinnitetyistä laivoista on noin 30 metrin etäisyys [REDACTED] kiinteistön rajaan.

Esitetyt hakijaosakeyhtiön intressit toteutuisivat myös yleisessä LS-alueen laiturissa. Laivojen säilyttäminen rakennetussa laiturissa edullisemmin verrattuna kaavan mukaisiin kiinnityspaikkoihin, ei ole vesilain mukainen peruste hakemuksen hyväksymiselle.

Laiturista on yksityistä hyötyä eikä yleistä hyötyä ollenkaan. Sekä yleinen että kiinteistönomistajien etu on satamapalvelujen sijoittaminen keskitetysti ja valvotusti. Ristiinan kirkonkylän yleiskaavaan, aivan lähelle Pökkäänlahden toiselle puolelle, Mikkelin kaupungin omistamalle alueelle on merkitty satama-alue (LS). Lisäksi kaavassa on merkitty laaja matkailupalvelujen kehittämisaalue. Kaavan aluevaraukset puoltavat eri toimintojen keskittämistä, jolloin vastuullisesti tehty yhteiskuntasuunnittelu korostuu. Sekä yleinen että yksityinen etu on, että lainvoimaista kaavaa noudatetaan.

Yksityistä ja yleistä haittaa aiheuttava toiminta ei kuulu pientalo- ja loma-asuntoalueelle vaan kaavoitetulle satama-alueelle. Yleisessä laiturissa myös ympäristöviranomaisen vaatimat edellytykset rakenteiden turvallisuudesta ja kunnossapidosta täyttyvät. Valittajan laivojen käyttöarvo ei vähene yleisissä laitureissa.

Kiinteistö Oy Katajamäentie 32–34 on antanut vastaselityksen.

Mikkelin kaupungin kaavoitusviranomainen on hallinto-oikeuden pyynnöstä toimittanut lausunnon hankkeen suhteesta alueen kaavoitukseen. Lausunnossa on todettu muun ohella, että Ristiinan kirkonkylän seudun yleiskaavassa on kaksi osaa. Keskusta-alueella on voimassa strateginen yleiskaava ja haja-asutusalueella on Kyläalueiden yleiskaava. Jälkimmäisen voidaan katsoa olevan yksityiskohtainen aluevarauskaava, jonka perusteella on mahdollista hakea rakennuslupaa.

Kyläalueiden yleiskaavassa on merkitty yhteiskäyttöiset venevalkamat LV-merkinnällä. Pökkäänlahdella ei ole merkintöjä venevalkamasta. Yksityisten maanomistajien omia, yksittäisiä laitureita ei ole merkitty yleiskaavaan. Keskusta alueen strategisessa yleiskaavassa Pökkäänlahdella on satama-alue LS-merkinnällä, jonka kaavamääräys kuuluu ”Kehitettävä pienvenesatama palveluineen.”

Kiinteistö Oy Katajamäentie 32–34:n laiturin edellyttää rakennusjärjestyksen mukaista toimenpidelupaa.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on lausunnon johdosta antamassaan vastineessa todennut muun ohella, että Mikkelin kaupungin kaavoitusviranomainen ei ole pyynnöstä huolimatta antanut lausuntoa asiassa aluehallintoviraston käsittelyn aikana. Sen sijaan Etelä-Savon ELY-keskus on todennut laiturihankkeen vaikeuttavan kaavan toteutumista.

Aluehallintovirasto on huomionnut Etelä-Savon ELY-keskuksen lausunnon antamassaan päätöksessä.

Vesilain mukaisen luvan lupaharkinta on kunnan toimenpideluvasta tai rakentamisluvasta riippumaton. Vesilain mukaisen luvan myöntämisen edellytyksiä harkittaessa on intressipunninnassa otettu haittoina huomioon kaavoituksen vaikeutumisen lisäksi muitakin seikkoja. Lisäksi alueen kaavoitus on huomioitu intressipunninnan hyötyjä arvioitaessa siten, että vesilain tarkoittamaa kiinteistökohtainen arvonnousu ja käyttömahdollisuuksien paraneminen on arvioitu vähäiseksi.

Etelä- Savon elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskus on antanut vastineen, jossa on todettu muun ohella, että arvioitavaksi tulee erityisesti se, sopeutuuko hanke yleiskaavan kokonaisuuteen vai haittaako rakentaminen kaavan toteuttamista tai muuttamista sekä onko rakentaminen maisemallisesti sopivaa ja vaikeutuuko virkistystarpeiden turvaaminen.

Mikkelin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta on pyydetty vastine, jota ei ole annettu.

██████████ on antanut vastineen, jossa on todettu muun muassa, että luvatta rakennettu laiturikompleksi laivoineen on ristiriidassa eheän maaseutumaisen kylärakenteen ja viihtyisän asuinympäristön kanssa.

██████████ *Ristiinan Holiday Invest Oy* ovat ilmoittaneet, etteivät anna vastinetta.

██████████ on antanut vastineen.

Kiinteistö Oy Katajamäentie 32–34 on antanut vastaselityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus hylkää vaatimuksen katselmuksen toimittamisesta.
2. Hallinto-oikeus kumoaa aluehallintoviraston päätöksen ja palauttaa asian aluehallintovirastolle vesitalousluvan myöntämiseksi ja lupamääräysten asettamiseksi.
3. Hallinto-oikeus hylkää vaatimuksen aluehallintoviraston määräämän käsittelymaksun alentamisesta.

Perustelut

1. Katselmuks

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 48 §:n 1 momentin mukaan hallintotuomioistuim voi järjestää asian selvittämiseksi katselmuksen.

Kun otetaan huomioon asiakirjoista saatava selvitys, hallinto-oikeus katsoo, että katselmus ei ole asian selvittämiseksi tarpeen.

2. Pääasia

Sovelletut säännökset

Vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan vesilaissa tarkoitetaan vesitaloushankkeella vesi- tai maa-alueella toteutettavaa toimenpidettä tai rakennelman käyttämistä, joka voi vaikuttaa pinta- tai pohjaveteen, vesiympäristöön, vesitalouteen tai vesialueen käyttöön.

Vesilain 2 luvun 7 §:n mukaan vesitaloushanke on toteutettava sekä vesivaroja ja vesialueita muutoin käytettävä siten, ettei siitä aiheudu vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta, jos hankkeen tai käytön tarkoitus voidaan saavuttaa ilman kustannusten kohtuutonta lisääntymistä kokonaiskustannuksiin ja aiheutettavaan vahingolliseen seuraukseen verrattuna.

Vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan lupa vesitaloushankkeelle myönnetään, jos: 1) hanke ei sanottavasti loukkaa yleistä tai yksityistä etua; tai 2) hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Vesilain 3 luvun 5 §:n 1 momentin (587/2011) mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa on otettava huomioon asemakaava. Lisäksi on otettava huomioon, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään maakuntakaavan ja yleiskaavan oikeusvaikutuksista.

Saman luvun 6 §:n 1 momentin mukaan luvan myöntämisen edellytyksiä harkittaessa vesitaloushankkeesta yleiselle edulle aiheutuvia hyötyjä ja menetyksiä arvioidaan yleiseltä kannalta. Arvioinnissa voidaan käyttää rahaa, jos hyödyn tai menetyksen suuruus voidaan määrittää rahassa.

Saman luvun 7 § 1 momentin mukaan luvan myöntämisen edellytyksiä harkittaessa vesitaloushankkeesta saatavana yksityisenä hyötynä otetaan huomioon maa- tai vesialueen tai muun omaisuuden tuottavuuden tai käytettävyyden parantumisesta aiheutuva omaisuuden käyttöarvon lisääntyminen sekä hankkeen toteuttamisesta välittömästi saatava muu etu.

Saman pykälän 2 momentin mukaan hankkeesta aiheutuvana yksityisenä menetyksenä otetaan huomioon: 1) hakijalle myönnettävät käyttö- tai lunastusoikeudet; 2) kustannukset sellaisista vahingoista ja käyttöoikeuksista, joista hakija on hankkeen toteuttamiseksi erikseen sopinut asianosaisen kanssa, ja vastaavassa tarkoituksessa hakijalle vapaaehtoisesti luovutettujen alueiden hankkimiskustannukset; sekä 3) muut hankkeeseen osallistumattomalle taholle ja tässä laissa tarkoitettulle oituksen passiiviosakkaalle aiheutuvat menetykset.

Vesilain 3 luvun 10 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan lupapäätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset hankkeesta ja sen toteuttamisesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi siten kuin 2 luvun 7 §:ssä säädetään.

Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Saman pykälän 2 momentin mukaan viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista.

Asiassa saatu selvitys

Kiinteistö Oy Katajamäentie 32–34 on hakenut lupaa omistamansa kiinteistön 491-549-2-30 edustalle rakennetun laiturin pysyttämiseen. Laituri sijaitsee [REDACTED] yhteisellä vesialueella [REDACTED] Saimaan Yövedellä Pökkäänlahdella Ristiinassa Mikkelin kaupungissa. Laituri on rakennettu vuosina 2017 ja 2018. Pysytettävä laituri korvaa laiturin itäpuolella sijaitsevan olemassa olevan laiturin, jonka kelluva osa siirretään pysytettävään laituriin rannan suuntaiseksi laivajohteeksi. Muilta osin itäpuolen laituri puretaan pois. Laiturikokonaisuuteen kuuluu kiinteän osan lisäksi neljä laivajohdetta. Hakemuksen mukaan laituri on tarkoitettu hakijayhtiön omistajien yksityiskäytössä olevien 12–27 metriä pitkien alusten säilyttämiseen. Hakemuksen mukaan laituri on yhtiön omistajille välttämätön vanhojen, historiallisestikin arvokkaiden alusten säilyttämiseksi. Hakijayhtiö on hankkinut kiinteistön 491-549-2-30 tähän tarkoitukseen. Kiinteistö on rakentamaton.

Laiturille johtaa kiinteistön 491-549-2-30 rannasta noin 2,5 m korkean pengerryksen päältä lähtevä kulkusilta. Laiturin 35 m pitkä ja 3,5 m leveä kulkusilta on rannan puolella korkeudessa $N_{60} + 78,50$ m ja laskee noin 20 m:n matkalla korkeuteen $N_{60} + 77,40$ m. Kulkusillassa on noin 1 m:n korkuiset kaiteet ja kaiteiden päällä lampputolpat. Laiturissa on neljä noin 20 m pitkää ja 1–2,5 m leveää rannan suuntaista laivajohdetta, joihin alukset kiinnitetään. Laiturin kokonaisulottuvuus vesialueelle on noin 43 m ja sen kokonaispinta-ala on noin 250 m². Laituri on pylväsrakenteinen ja sen halkaisijaltaan noin 0,25 m pylväät on paalutettu 2,5 m:n välein vesistön pohjaan kallioon saakka. Laiturin kansi on harmaantuvaa maalaamatonta puuta.

Hankealueella ei ole asemakaavaa. Asiassa saadun selvityksen mukaan hankealueella on voimassa oikeusvaikutteinen Ristiinan kirkonseudun yleiskaava, joka on jaettu kahteen osaan: Ristiinan kirkonkylän ja Ristiinan kyläalueiden yleiskaavaan. Hankealue sijaitsee kyläalueiden yleiskaava-alueella. Laituri sijoittuu kaavassa vesialueeksi (W) merkitylle alueelle, josta ei ole annettu erityisiä kaavamääräyksiä. Kaavassa laiturin rantautumiskiinteistö 491-549-2-30 on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi (M-1) alueeksi. Kyseisen alueen rakennusoikeus on siirretty AP, AT, AM, RA ja RM alueille.

Hankekiinteistön [REDACTED] naapurikiinteistö [REDACTED] on yleiskaavassa merkitty loma-asuntoalueeksi (RA) ja sille on osoitettu yksi rakennuspaikka. Hankekiinteistön [REDACTED] naapurikiinteistö [REDACTED] on yleiskaavassa merkitty erillispientalojen alueeksi (AP). Karttatarkastelun perusteella etäisyys laiturirakennelmalta naapurikiinteistön [REDACTED] rajaan on lyhimmillään noin 70 metriä ja naapurikiinteistön [REDACTED] rajaan lyhimmillään noin 30 metriä.

Oikeudellinen arviointi ja johtopäätös

Hallinto-oikeudessa on luvan hakijan valituksesta ratkaistavana, onko aluehallintovirasto päätöksessään mainitsemillaan perusteilla voinut hylätä hakijan hakemuksen. Asiassa on ratkaistava, onko laiturihanke vesilain 3 luvun 5 §:n tarkoittamalla tavalla ristiriidassa voimassa olevan yleiskaavan kanssa sekä onko aluehallintoviraston suorittamaa intressivertailua pidettävä vesilain mukaisena.

Hallinto-oikeus toteaa, että vesilain mukaisen luvan myöntämisen edellytyksiä on arvioitava samalla tavalla riippumatta siitä, haetaanko lupaa vasta hankkeen toteuttamisen jälkeen vai vesilain mukaisesti ennen hankkeen toteuttamista.

Aluehallintovirasto on päätöksessään katsonut, että hanke on ristiriidassa voimassa olevan yleiskaavamerkinnän kanssa ja näin vaikeuttaa yleiskaavan toteutumista maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Hallinto-oikeus toteaa, että lupa-asiaa ratkaistaessa on vesilain 3 luvun 5 §:n mukaisesti otettava huomioon asemakaava. Lisäksi on otettava huomioon, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään maakuntakaavan ja yleiskaavan oikeusvaikutuksista.

Hallituksen esityksessä rakennuslainsäädännön uudistamiseksi (HE 101/1998 vp) todetaan vanhan vesilain 2 luvun 4 §:n osalta muun muassa, että rakentamista koskevaa lupaa myönnettäessä olisi otettava huomioon asemakaava sekä maakuntakaavan ja yleiskaavan oikeusvaikutukset. Mainitut kaavat määräyksineen olisivat eräs lupaharkinnassa huomioon otettava tekijä. Asemakaavan osalta säännös kaavan huomioon ottamisesta merkitsisi kaavan luonteen mukaisesti suhteellisen tarkkaa noudattamista. Ehdotus ei kuitenkaan merkitsisi kaavasta ja sen määräyksistä johtuvaa ehdotonta luvanmyöntämisestettä.

Hallituksen esityksen (HE 277/2009 vp) perusteluissa uuden vesilain 3 luvun 5 §:n säännöksi todetaan muun muassa, että yleiskaavat tulisi ottaa huomioon vesioikeudellisessa lupaharkinnassa. Niillä ei kuitenkaan olisi lupaharkintaa sitovaa vaikutusta, vaan niiden oikeusvaikutukset määräytyisivät maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Tämä ei heikentäisi näiden ohjausvaikutusta, sillä kaavoissa ei niiden yleispiirteisyydestä johtuen ole välttämättä kiinnitetty riittävällä tarkkuudella huomiota vesioikeudellisessa lupaharkinnassa relevantteihin seikkoihin ja vesienkäytön tarpeisiin.

Laituri sijaitsee yleiskaavassa maa- ja metsätalousalueeksi (M-1) kaavoitetun kiinteistön edustalla vesialueeksi (W) kaavoitetulla alueella. Laiturille johtava kulkusilta pengerryksineen sijoittuu osittain yleiskaavassa merkitylle maa- ja metsätalousalueelle (M-1). Hallinto-oikeus katsoo, että laiturihankkeen rakenteet eivät vaikuta vesi- ja maa-alueen käyttöön siten, että hanke olisi ristiriidassa hankekiinteistön maa-alueella voimassa olevassa yleiskaavassa olevan M-1 merkinnän kanssa. Alueella voimassa olevassa yleiskaavassa ei ole yksityisiä laitureita koskevia kaavamääräyksiä.

Edellä lausutun perusteella hallinto-oikeus katsoo, että pysytettävä laiturin ei ole vesilain 3 luvun 5 §:n tarkoittamalla tavalla ristiriidassa voimassa olevan yleiskaavan kanssa.

Hallinto-oikeus toteaa, että vesilain mukainen vesitalouslupa ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset luvat ovat erillisiä ja toisistaan riippumattomia lupia, joita lainsäädännön mukaan käsitellään erikseen. Nyt kysymyksessä olevassa asiassa on ratkaistavana kysymys vesitalousluvasta laiturirakennelman pysyttämiseen, joten asia ratkaistaan vesilain mukaisesti.

Valituksessa on esitetty, että lupa olisi tullut myöntää vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella. Kun otetaan huomioon kiinnityslaiturin ja siinä säilytettävien alusten koko, hallinto-oikeus katsoo, että hankkeesta aiheutuu vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua suurempi yleisen tai yksityisen edun loukkaus. Näin ollen luvan myöntämisen edellytykset on arvioitava saman pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaisessa intressivertailussa, kuten myös aluehallintovirasto on tehnyt. Hankkeesta saatavat hyödyt ja aiheutuvat menetykset arvioidaan vesilain 3 luvun 6 §:n ja 7 §:n mukaisesti.

Aluehallintovirasto on hankkeesta aiheutuvia menetyksiä harkitessaan ottanut laiturin lisäksi huomioon pengerryksen päällä kulkevan laiturille johtavan tien ja pengerrykseltä lähtevän kulkusillan. Hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalaisessa asiassa on kysymys alusten kiinnityslaiturin pysyttämistä vesistöön koskevasta vesitaloushankkeesta, jossa lupaharkinta kohdistuu vesilaissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan vesilaissa tarkoitetaan vesitaloushankkeella vesi- tai maa-alueella toteutettavaa toimenpidettä tai rakennelman käyttämistä, joka voi vaikuttaa pinta- tai pohjaveteen, vesiympäristöön, vesitalouteen tai vesialueen käyttöön. Näin ollen vesitalouslupaharkintaan kuuluvat myös maa-alueella toteutetut toimenpiteet, jos niillä on vaikutusta esimerkiksi vesimaisemaan. Laiturille johtava kulkusilta pengerryksineen kuuluu siten hakemuksen mukaisen laiturirakennelman lupaharkinnan piiriin. Hallinto-oikeus toteaa vielä, että kiinteistön Einola 491-549-2-30 maa-alueella sijaitseva tie ei kuulu vesilain mukaisen luvan lupaharkintaan.

Hakemuksen mukaan laiturin on rakennettu hakijayhtiön osakkaiden omistamien yksityiskäytössä olevien alusten säilyttämistä varten. Hallinto-oikeus pitää asiassa esitetyn selvityksen perusteella intressivertailussa hankkeesta yksityiselle edulle saatavana hyötynä hakijayhtiön osakkaille

hankkeesta saatavaa kiinteistön Einola 491-549-2-30 arvonnousua ja käyttömahdollisuuden paranemista. Hallinto-oikeuden arvion mukaan hyöty on merkittävä.

Hankkeesta ei ole vesilain tarkoittamaa hyötyä yleisille eduille. Laiturista yleisille ja yksityisille eduille koituvana menetyksenä voidaan asiakirjoista saatavan selvityksen perusteella katsoa olevan maisemamuutos Pökkäänlahdella. Hallinto-oikeus arvioi yleisille eduille aiheutuvan maisemamuutoksen olevan vähäinen. Kun otetaan huomioon laiturirakennelman etäisyys hankekiinteistön [REDACTED] ja [REDACTED] sijaitsevaan naapurikiinteistöön [REDACTED] nähden, hallinto-oikeus arvioi, että rakennelman vaikutus naapurikiinteistöjen ranta-alueen maisemaan on vähäinen. Laiturista tapahtuvasta liikennöinnistä ei arvioida aiheutuvan merkittävää haittaa naapurikiinteistöille, kun otetaan huomioon, että asiakirjojen perusteella vesiliikenne Pökkäänlahdella on melko vilkasta. Laiturirakennelman käytöstä saattaa ennalta arvioiden aiheutua jonkin verran haittaa naapurikiinteistöille. Hankkeesta aiheutuvia haittoja on mahdollista vähentää edelleen tarvittaessa antamalla määräyksiä vesilain 3 luvun 10 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti. Hankkeesta aiheutuvana menetyksenä on lisäksi [REDACTED] yhteisen vesialueen [REDACTED] käyttäminen hankkeen toteuttamiseen. Tarvittavan käyttöoikeusalueen koko huomioon ottaen menetyksen määrä arvioidaan vähäiseksi.

Edellä lausutun perusteella hallinto-oikeus katsoo toisin kuin aluehallintovirasto, että hakemuksen mukaisesta laiturihankkeesta aiheutuva hyöty on huomattava verrattuna hankkeesta koituviin menetyksiin. Vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaiset luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät. Aluehallintovirasto ei ole voinut hylätä lupahakemusta päätöksessään mainitsemillaan perusteilla. Hallinto-oikeus ei ole kuitenkaan toimivaltainen ensi asteena myöntämään vesilain mukaista vesitalouslupaa. Näin ollen aluehallintoviraston päätös kumotaan ja asia palautetaan aluehallintovirastolle Kiinteistö Oy Katajamäentie 32–34:n hakeman vesitalousluvan myöntämiseksi ja tarpeellisten lupamääräysten, kuten laiturirakennelman käyttöä koskevien määräysten antamiseksi. Määräysten antamisessa on lisäksi otettava huomioon vanhan tarpeettomaksi käyneen laiturin purkaminen. Lisäksi aluehallintoviraston tulee myöntää hakijalle pysyvä käyttöoikeus hanketta varten tarvittaviin alueisiin käyttöoikeuskorvauksineen.

3. Käsittelymaksu

Vesilain 18 luvun 12 §:n 1 momentin mukaan vesilain mukaisen asian käsittelystä lupaviranomaisessa ja valvontaviranomaisessa voidaan periä maksu. Saman pykälän 2 momentin mukaan valtiolle perittävän maksun suuruus määrätään siten kuin valtion maksuperustelaisissa ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa säädetään.

Päätöksen käsittelymaksu määräytyy asian vireilletulo hetkellä voimassa olleen valtioneuvoston aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2022 antaman asetuksen (201/2022) mukaan.

Kiinteistö Oy Katajamäentie 32–34 on hakenut vesitalouslupaa laiturin pysyttämiseksi. Hakemuksen mukaan laituri on tarkoitettu 17–27 metriä pitkien alusten kiinnityslaituriksi niiden säilyttämistä varten. Asiassa ei ole kysymys maksutaulukossa tarkoitettua pelkästään yksityistä tarvetta varten vireille pannusta asiasta. Laivalaituria koskevan asian käsittelystä perittävä maksu on aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (201/2022) liitteenä olevan maksutaulukon mukaan 6 565 euroa. Suoritetyypin keskimääräiseksi työmääräksi on tällä kohdin arvioitu 10–15 henkilötyöpäivää. Aluehallintovirasto on valituksesta antamassaan lausunnossa ilmoittanut, että asiaan käytetty työmäärä on ollut 12,5 henkilötyöpäivää. Näin ollen aluehallintoviraston määräämä käsittelymaksu on maksutaulukon mukainen. Asiassa ei ole ilmennyt sellaisia seikkoja, joiden perusteella käsittelymaksua olisi alennettava. Aluehallintoviraston käsittelymaksua koskevan ratkaisun muuttamiseen ei ole perusteita.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Mikkelin kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen voi hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **10.7.2025**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Hanna Nieminen-Finne ja Raija Uusi-Niemi sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Lasse Käsälä.

Esittelijä Antti Ämmänkoski

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu Kiinteistö Oy Katajamäentie 32–34, maksutta
prosessiosoite:
[REDACTED] /Asianajotoimisto Fenno Oy

Jäljennös maksutta [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Ristiinan Holiday Invest Oy

Mikkelin kaupunginhallitus

Mikkelin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Mikkelin kaupungin kaavoitusviranomainen

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Kalatalousviranomainen

Itä-Suomen aluehallintovirasto /
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>